

Sygn. akt V U 668/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 października 2021 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Romuald Kompanowski

Protokolant: p.o. stażysty Izabela Kryjom - Zuchowska

po rozpoznaniu w dniu 11 października 2021 r. w Kaliszu

odwołania K. W.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 27 maja 2021 r. Nr (...)

w sprawie K. W.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o zwrot nienależnie pobranej części świadczenia

Zmienia zaskarżoną decyzję Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z dnia 27 maja 2021 r. znak (...) w ten sposób, że ustala, że odwołująca K. W. nie jest zobowiązana do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia w postaci części uzupełniającej renty rolniczej za okres 1.11.2020 – 31.05.2021 w kwocie 7 732,49 zł

Sędzia Romuald Kompanowski

UZASADNIENIE

Decyzją z 27 maja 2021 r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ustalił nadpłatę renty rolniczej i zobowiązał K. W. do zwrotu kwoty 7 732,49 zł tytułem należnie pobranej 100% części uzupełniającej renty rolniczej za okres 1 listopada 2020 – 31 maja 2021. Organ rentowy uznał, iż we wskazanym okresie ta część świadczenia nie przysługiwała albowiem uprawniona do świadczenia prowadziła działalność rolniczą z małżonkiem nie podlegającym ubezpieczeniu społecznemu rolników.

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła K. W. wnosząc o zmianę decyzji i stwierdzenie braku podstaw do zwrotu świadczenia w podanej w decyzji kwocie. W uzasadnieniu odwołania skarżąca powołała się na zaprzestanie prowadzenia działalności rolniczej w okresie objętym decyzją.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd ustalił, co następuje:

Poza sporem pozostaje przyznanie odwołującej K. W. urodzonej (...) prawa do renty rolniczej i jej wypłacanie w okresie objętym decyzją w pełnej wysokości w tym 100% części uzupełniającej oraz to, że prawo do świadczenia zostało odwołującej przyznane poczynając od stycznia 2004 r.

W październiku 2019 r. odwołująca złożyła w organie rentowym wniosek o przyznanie prawa do świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji. Prawo do dodatku pielęgnacyjnego oraz prawo do świadczenia uzupełniającego zostało przyznane odwołującej na okres od października 2019 r. do lutego 2021 r. Podstawą do wydania decyzji przyznających prawo do wskazanych wyżej świadczeń było stwierdzenie u odwołującej naruszenia sprawności organizmu w stopniu powodującym niezdolność do samodzielnej egzystencji od października 2019 r. do lutego 2021 r. Prawo do wskazanych wyżej świadczeń zostało przyznane odwołującej na dalszy okres do maja 2023 r. a podstawą do przyznania świadczeń było orzeczenie lekarskie stwierdzające dalszą niezdolność do samodzielnej egzystencji.

/ bezsporne – akta rentowe KRUS /

W marcu 2021 r. wpłynął do placówki KRUS odpis prawomocnej decyzji Samorządowego Kolegium Odwoławczego w K. przyznające mężowi odwołującej – W. W. prawo do świadczenia pielęgnacyjnego od listopada 2020 r. W trakcie prowadzonego postępowania administracyjnego, mąż odwołującej złożył oświadczenie o zaprzestaniu prowadzenia działalności rolniczej. W tych warunkach organ rentowy w marcu 2021 r. wydał decyzję stwierdzającą ustanie ubezpieczenia społecznego rolników W. W. od listopada 2020 r.

dowód: decyzja z 23.03.2021 r. w aktach KRUS

Z uwagi na stan zdrowia odwołująca i jej mąż nie prowadzili w stanowiącym współwłasność odwołującej gospodarstwie rolnym jakichkolwiek czynności związanych z prowadzeniem działalności rolniczej. Wszelkie czynności związane z organizowaniem produkcji rolnej w gospodarstwie podejmuje brat odwołującej. On też konsumuje wyłącznie wszelkie pożytki uzyskane z gospodarstwa. Odwołująca i jej mąż korzystają tylko z pomieszczeń mieszkalnych zlokalizowanych na terenie gospodarstwa.

dowód: zeznania świadków: A. S., W. W.,

zeznania odwołującej

Decyzją z 29 czerwca 2021 r. organ rentowy podjął od 1 czerwca 2021 r. wypłatę dla odwołującej renty rolniczej ustającą część uzupełniającej w pełnej kwocie.

/ bezsporne /

Sąd zważył, co następuje:

Możliwość dochodzenia zwrotu nienależnie pobranych świadczeń z ubezpieczenia emerytalno-rentowego rolników zostały zawarte w przepisie art. 138 ust. 2 – 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych stosowanej do rent rolniczych w oparciu o przepis art. 52 ust. 2 ustawy z 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników.

W myśl zawartej w pierwszej z wyżej wymienionych regulacji za nienależnie pobrane świadczenia uważa się:

- świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenia była pouczona o braku prawa do ich pobierania;

- świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie fałszywych zeznań lub dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd przez osobę pobierającą świadczenia.

Zgodnie z przepisem art. 28 ust. 1 - 3 cytowanej wyżej ustawy z 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników wypłata emerytury lub renty rolniczej z ubezpieczenia ulega częściowemu zawieszeniu na zasadach określonych w ust. 2-8, jeżeli emeryt lub rencista prowadzi działalność rolniczą (ust. 1). Zawieszenie wypłaty dotyczy:

1) części uzupełniającej emerytury rolniczej lub renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy,

2) emerytury lub renty inwalidzkiej z ubezpieczenia społecznego rolników indywidualnych i członków ich rodzin w części równej 95% emerytury podstawowe i obejmuje całość lub określony ułamek tej części świadczenia; ilekroć w ust. 3 i 5-7 jest mowa o zawieszeniu wypłaty w całości, w połowie albo w jednej czwartej - rozumie się odpowiednio zawieszenie wypłaty tej części świadczenia, jej połowy albo jednej czwartej (ust. 2).

Wypłata ulega zawieszeniu w całości, jeżeli emeryt lub rencista nie zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej (ust. 3). Jednakże w przypadku pobierania przez rencistę okresowej renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy, nie dłużej jednak niż przez dwa lata – wypłata części uzupełniającej ulega zawieszeniu w połowie (ust. 6 pkt 2).

Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że za okres objęty zaskarżoną decyzją, odwołująca mając przyznaną rentę rolniczą w pełnej wysokości oraz prawo do świadczeń uzależnionych od takiego naruszenia sprawności organizmu, które powoduje konieczność stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w zaspokajaniu podstawowych potrzeb związanych z codzienną egzystencją, nie prowadziła działalności rolniczej. Gospodarstwo rolne znajdowało się bowiem w posiadaniu brata odwołującej i to on podejmował samodzielnie decyzje co do kierunków prowadzenia działalności rolniczej. Mimo posiadanych udziałów we współwłasności gospodarstwa, odwołująca nie uzyskiwała z gospodarstwa pożytków. Jediną korzyścią dla odwołującej i jej męża była możliwość zajmowania pomieszczeń mieszkalnych zlokalizowanych na terenie gospodarstwa. Istnienie zatem w okresie objętym zaskarżoną decyzją stanu wywołanego koniecznością opieki i pomocy odwołującej w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życia codziennego z jednej strony oraz brak gospodarczego powiązania odwołującej z działalnością rolniczą prowadzoną przez brata odwołującej, sprawić musiał o uznaniu odwołującej za osobę, która zaprzestała – z powodu wyżej wskazanych okoliczności – działalności rolniczej w rozumieniu art. 6 pkt 3 cytowanej wyżej ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Nie doszło zatem do wypłaty odwołującej nienależnego świadczenia. Nie było tym samym podstaw do wydania decyzji ustalającej taki stan i do domagania się zwrotu nadpłaconego świadczenia.

W tych warunkach odwołanie jako uzasadnione prowadziło do zmiany decyzji o czym sąd orzekł sentencji wyroku.

Romuald Kompanowski